

Spor Eğitimi Alan ve Almayan Öğretmen Adaylarının Bireysel Değerlerinin İncelenmesi¹

Mustafa BAŞ¹, Kübra ÖZSANDIKCI¹, Bilal ÇOLAK², Metehan ÇOLAK³

DOI: <https://doi.org/10.38021asbid.1206631>

ORIJİNAL ARAŞTIRMA

¹Trabzon Üniversitesi,
Spor Bilimleri Fakültesi,
Trabzon/Türkiye

²Milli Eğitim Bakanlığı
İstanbul

³Trabzon Üniversitesi,
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü,
Trabzon/Türkiye

Sorumlu Yazar:

Mustafa BAŞ
mustafaabat@trabzon.edu.tr

Öz

Bu araştırmanın amacı, spor eğitimi alan ve almayan öğretmen adaylarının bazı değişkenlere göre bireysel değerlerini incelemektir. Araştırmada, nicel araştırma desenlerinden tarama (survey) modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini, 2021-2022 öğretim yılında Trabzon kolay ulaşılabılır örneklem yöntemi tercih edilerek, Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi ile Eğitim Fakültesinde öğrenim gören toplam 200 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin toplanmasında, kişisel bilgi formu ve Roy (2003) tarafından geliştirilen; Asan, Ekşi, Doğan ve Ekşi, (2008) tarafından Türkçeye uyarlanması yapılan "Bireysel değer ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 24.00 paket programından yararlanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde değişkenler arasındaki farkı tespit etmek için ikili değişkenlerde T testi, ikiden fazla olan değişkenler için One-Way Anova testi uygulanmıştır. İstatistiksel anlamlılık derecesi Alpha $p < 0,05$ olarak alınmıştır. Sonuç olarak: Bireysel Değerler Envanteri'nin alt boyutlarına ilişkin istatistiki sonuçlara bakıldığında en yüksek ortalamanın ve farklılaşmanın da paylaşımlı ve saygı alt boyutunda olduğu anlaşılmıştır. Cinsiyet değişkeni açısından erkek ve kadın öğretmen adaylarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark, "güven ve bağışlama", "dürüstlük ve paylaşım" ve "saygı ve doğruluk" alt boyutlarında erkeklerin kadın öğretmen adaylara nazaran bu değerlere daha fazla sahip oldukları görülmüştür. Spor eğitimi alan ve almayan öğretmen adaylarının bireysel değerlerinde belirgin bir farklılığın olmadığı anlaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Spor, Eğitim, Değer, Öğretmen

Investigation of Individual Values of Pre-service Teachers Who Have and Have Not Taken Sports Training

Abstract

The purpose of this research is to examine the individual values of pre-service teachers who receive and do not receive sports education according to some variables. Survey model, one of the quantitative research designs, was used in the research. The sample of the research consists of 200 teacher candidates studying at the Faculty of Sport Sciences and the Faculty of Education at the University of Trabzon, by choosing the easily accessible sampling method in the 2021-2022 academic year. In the collection of research data, personal information form and developed by Roy (2003); The "Individual Value Scale" adapted into Turkish by Asan, Ekşi, Doğan and Ekşi, (2008) was used. SPSS 24.00 package program was used in the analysis of the data. In order to determine the difference between the variables in the analysis of the data obtained, the T test was used for binary variables and the One-Way Anova test for variables with more than two. Statistical significance was taken as Alpha $p < 0.05$. As a result: When the statistical results regarding the sub-dimensions of the Individual Values Inventory are examined, it is understood that the highest average and differentiation are in the discipline and responsibility sub-dimension, the lowest average and differentiation are in the sharing and respect sub-dimension. The difference between the arithmetic averages of male and female teacher candidates in terms of gender variable, "trust and forgiveness", "honesty and sharing" and "respect and honesty" sub-dimensions, it was seen that males have these values more than female teacher candidates. It was understood that there was no significant difference in the individual values of the pre-service teachers who received and did not receive sports training.

Keywords: Sports, Education, Value, Teacher

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi:
18.11.2022

Kabul Tarihi:
16.12.2022

Online Yayın Tarihi:
19.12.2022

Giriş

Hızlı bir değişimin ve dönüşümün olduğu günümüzde sosyal toplumlar, siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik yönden farklı gelişimlere şahitlik etmektedir. Şüphesiz ki, bu değişim ve dönüşümden en çok etkilenen eğitimidir. Genel anlamda kişide beklenen yönde davranış değişikliği ortaya çıkarma süreci olarak tanımlanan eğitim, hangi yönüyle gerçekleştirilirse gerçekleştirilsin (formal ya da informal), insanlık tarihi kadar bir geçmişe sahiptir.

Spor; fedakârlığın, sadakatin, hakkaniyetin, sorumluluk duygusunun, güvenilirliğin, hoşgörülülük ve kendini disipline etme gibi birçok özelliğin kazanımına sahip olmak ve sürekli hale gelmesine sebep olmaktadır. Bu özelliklere sahip olunmanın ve yaşam tarzı haline getirilmesinin, gelecekte de yeni nesillere aktarılması genel olarak çoğunlukla model olarak alınan spor eğitimi alan beden eğitimi ve spor öğretmenleri aracılığıyla gerçekleştirilir. Bütün bu değer kavramlarını öğrencilere planlı ve programlı bir şekilde aktarımını yapabilen Beden eğitimi ve spor öğretmenleridir (Altunay ve Yalçınkaya, 2011). Beden eğitimi ve spor öğretmeni ilk olarak dürüst, adil, yaşam dolu, saygılı, kanunlara tam riayet eden, kişi haklarına itibar eden ve toplumun bireyelerine değer veren güvenilir bir kişiliğe sahip olmalıdır (Obuz, 2009).

Çok zaman içerisinde sosyoloji bilimine kadar, yine bunun yanında insan biliminden ruh bilim olarak da bilinen psikolojiye kadar çok sayıda araştırmacı tarafından ilgi ile üzerinde durulan ve bununla birlikte yakın zamanlarda da eğitim öğretim faaliyetlerinin içerisinde önemli bir yeri olduğu düşünülen değerler kavramı geleceğimizi emanet ettiğimiz değerli öğretmenlerin uygulamakta oldukları davranış ve vermiş oldukları kararları da nihayetinde etkilemektedir. (Çavdar, 2009).

Değer, bir toplumun veya grubun var oluş, işleyiş ve sürekliliğini sağlamak için toplum tarafından doğru ve gerekli olduğu kabul gören; toplumun ortak duygu, düşünce ve çıkarlarını yansıtan genel inanç ve ahlaki ilkelere denir (Kızılcılık ve Erdem, 1994). Kısacası değer, belli bir durumu bir başka duruma tercih etme olarak tanımlanabilir. Değerler, davranışlara ön ayaklık eden aynı zamanda yargılamaya yarayan anlayışlardır. Değerler ayrıca, kişilerin neyi önemli algıladıklarını tanımlayarak tercihleri, istekleri, benimsenen ve benimsenmeyen durumları gösterir (Erdem, 2003). Bunlarla birlikte değerler kendi içlerinde sıralanırlar. Sıralanmış değerler grubu, değerlerin öncelik sırasını belirleyen bir program oluşturur. Böylece, değerlerin değişmeye açık olduklarını belirtmek gerekir. Genel olarak, zaman zaman ortaya çıkan durumlara olumlu cevap vermek için değerlerin yerlerinde değişiklikler olabilir (Kuşdil ve Kağıtçıbaşı, 2000).

Öğretmenlik değer odaklı bir meslektir. Bu mesleği hayata geçirmek isteyenlerin bireysel değerlerini ortaya koyabilecek davranış ve tutumlarına sahip olması gerekir. Kişilerin sahip oldukları değerler, hayat felsefelerini oluşturmakta, zamanla yaşam tarzlarına yön vermektedir. Değerler,

kişilerin hayatlarına ve sosyal toplumun yönlendirilmesinde etkili olmaktadır (Ekşi, 2003). Toplumsal yapının içinde ise eğitim kurumları olarak görülen okullar değerlerin kazanılmasında çok önemli bir sorumluluk üstlenmektedir. Budan ötürüdür ki; tüm öğretmenler toplum yapısı içinde değerlerin merkezinde bulunurlar. Yani kısacası her bir öğretmen toplum içerisinde önemli bir değer aktarıcısıdır. Bu da bireysel değerlerin önemini ortaya koymaktadır. Tüm öğretmenlerin öğretime olan inanç değerleri bireysel değerlerden de etkilenebilmektedir (Chong ve Low, 2009). Bu durumdan ötürü öğretmenlerin eğitimle ilgili ahlaki değerleri bireysel değerler üzerine oluşturulmaktadır (Fisher, 2013). Öğretmenler, öğrencilerin ve meslektaşlarının değer oluşumlarında etkili rol modellerdir (Collinson, 2012). Her yönüyle öğretmenlerin örgün eğitim sürecinde yetiştirilmesinde alana uygun, değer katabilecek, yüksek hedefleri olan, olumlu ve ılımlı tutum geliştirmiş namzet öğretmenlere her zaman ihtiyaç duyulmaktadır (Tekneci, 2010). Öğretmenlik mesleğine yönelik uygun tutumlar bireylerin içsel ve dışsal çoğu özelliklerinden etkilenmektedir (Üstüner, Cömert ve Demirtaş, 2009). Bu tür gereksinimlerden ötürü bu çalışmada spor eğitimi alan ve almayan öğretmen adaylarının bireysel değerlerinin araştırılması amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem

Araştırmanın Modeli

Spor eğitimi alan ve almayan öğretmen adaylarının bireysel değerlerinin araştırılmasını hedefleyen söz konusu çalışmada, araştırma yöntemlerinden betimsel araştırma yönteminin altında sıklıkla kullanılan nicel araştırma yöntemlerinden, tarama modeli uygulanmıştır.

Evren ve Örneklem / Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini 2021-2022 öğretim bahar yarıyılında Trabzon Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi ile Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğretmen adayları, örneklemi ise bu iki fakültede öğrenim gören ve araştırmaya katılmayı kabul edip rastgele yöntemle seçilmiş her iki fakülteden 100 olmak üzere toplamda 200 öğretmen adayı oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada verilerin elde edilmesi için araştırmacılar tarafından veri toplama aracı olarak araştırmanın amacına yönelik uzman görüşü de alınarak hazırlanan “kişisel bilgi formu” ile Roy (2003) tarafından geliştirilen; Asan, Ekşi, Doğan ve Ekşi, (2008) tarafından Türkçe uyarlanması yapılan “Bireysel değer ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek “Disiplin ve Sorumluluk, Güven ve Bağışlama, Dürüstlük ve Paylaşım, Saygı ve Doğruluk, Paylaşım ve Saygı” olmak üzere beş alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçek 5’li likert tipte ve 47 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin her bir alt boyutunun güvenilirlik değerinin hesaplanmasında kullanılan Cronbach alpha değeri 60 ile 71 arasında

değişmektedir. Bu araştırma için yapılan güvenirlik çalışmasının her alt boyutunun Cronbach alpha değeri 63-69 arasında değişmektedir.

Verilerin Analizi

Uygulanan ölçekler sonucunda elde edilen veriler, SPSS 24.0 paket programında analizleri yapılmak üzere bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Elde edilen verilerin analizi için değişkenler arasındaki farkı tespit etmek için ikili değişkenlerde T testi, ikiden fazla olan değişkenler için One-Way Anova testi uygulanmıştır. İstatistiksel anlamlılık derecesi Alpha $p < 0,05$ olarak alınmıştır.

Bulgular

Bu bölümde araştırmanın amaçları doğrultusunda elde edilen verilerin istatistiksel çözümlenmeler sonucunda bulgular ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo1

Katılımcıların Yaş Değişkenine Göre ANOVA ve LSD Testi Sonuçları

TBoyutlar	Yaş	n	$\bar{X}$	ss	F	P	LSD Test
Disiplin ve Sorumluluk	18-20	108	64,04	9,19	0,426	0,620	-
	21-23	64	63,96	6,28			
	24 ve üzeri	28	62,85	5,01			
Güven ve Bağışlama	18-20	108	43,65	4,53	0,512	0,583	-
	21-23	64	42,92	4,24			
	24 ve üzeri	28	44,07	9,48			
Dürüstlük ve Paylaşım	18-20	108	33,92	3,95	0,148	0,845	-
	21-23	64	34,26	3,76			
	24 ve üzeri	28	35,02	3,15			
Saygı ve Doğruluk	18-20	108	20,43	2,15	4,398	0,011	3 ile 1,2
	21-23	64	20,21	2,32			
	24 ve üzeri	28	19,61	2,01			
Paylaşım ve Saygı	18-20	108	13,11	1,78	3,512	0,028	3 ile 1,2
	21-23	64	12,87	2,03			
	24 ve üzeri	28	13,46	2,24			

$P < 0,5$

Tablo1'e bakıldığında, yaş kategorilerine göre Bireysel Değerler Ölçeği alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan Tek Yönlü Varyans Analizinde (Anova), spor eğitimi alan ve almayan öğretmen adaylarının aritmetik ortalamaları arasında, "saygı ve doğruluk" ile "paylaşım ve saygı" alt boyutlarında anlamlı fark tespit edilirken diğer alt boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Yaş değişkenine göre bu alt boyutlarda ortaya çıkan farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için tamamlayıcı Post hoc LSD testinden yararlanılmıştır.

Analiz sonuçlarına göre her iki alt boyutta ortaya çıkan farkta, 24 yaş üzeri öğretmen adaylarının 18-23 yaş arasındaki öğretmen adayları arasında, 24 yaş üstü öğretmen adaylarının lehine bulunmuştur. Bu sonuçlara göre, 24 yaş üzeri öğretmen adaylarının, kendilerinden daha küçük

öğretmen adaylarına göre “saygı ve doğruluk” ve “paylaşım ve saygı” değerlerine daha fazla sahip olduğu söylenebilir.

Tablo 2

Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine Göre t Testi Sonuçları

Boyutlar	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	ss	sh	t	sd	p
Disiplin ve Sorumluluk	Erkek	92	63,61	7,45	0,78	0,458	208	0,594
	Kadın	108	62,35	8,28	0,69			
Güven ve Bağışlama	Erkek	92	43,89	6,78	0,71	2,002	209	0,038
	Kadın	108	42,94	4,21	0,34			
Dürüstlük ve Paylaşım	Erkek	92	35,03	4,11	0,39	2,709	207	0,004
	Kadın	108	34,24	3,49	0,26			
Saygı ve Doğruluk	Erkek	92	21,26	2,39	0,22	2,519	208	0,009
	Kadın	108	20,37	2,13	0,14			
Paylaşım ve Saygı	Erkek	92	13,28	1,96	0,18	1,671	206	0,067
	Kadın	108	12,73	0,13	0,12			

P<0.5

Tablo 2 ye bakıldığında, cinsiyet değişkenine göre Bireysel Değerler ölçeği alt boyutları arasında bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan analiz sonucunda, erkeklerin aritmetik ortalamaları ile kadınların aritmetik ortalamaları arasında, “güven ve bağışlama”, “dürüstlük ve paylaşım” ve “saygı ve doğruluk” alt boyutlarında anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Bu alt boyutlarda ortaya çıkan farklılığın erkek öğretmen adaylarının lehine olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara göre erkek öğretmen adaylarının, kadın öğretmen adaylarına göre “güven ve bağışlama”, “dürüstlük ve paylaşım” ve “saygı ve doğruluk” şeklinde belirtilen değerlere daha fazla sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 3

Katılımcıların Spor Eğitimi Değişkenine Göre t Testi Sonuçları

Boyutlar	Fakülte	n	$\bar{X}$	ss	sh	t	sd	p
Disiplin ve Sorumluluk	Spor Bilimleri	112	63,68	7,38	0,79	0,459	208	0,489
	Eğitim	88	63,16	8,22	0,68			
Güven ve Bağışlama	Spor Bilimleri	112	44,19	6,80	0,71	2,001	209	0,038
	Eğitim	88	42,66	4,24	0,33			
Dürüstlük ve Paylaşım	Spor Bilimleri	112	35,41	4,09	0,40	2,711	207	0,002
	Eğitim	88	33,97	3,54	0,26			
Saygı ve Doğruluk	Spor Bilimleri	112	21,00	2,41	0,24	2,523	208	0,009
	Eğitim	88	20,19	2,16	0,17			
Paylaşım ve Saygı	Spor Bilimleri	112	13,31	2,01	0,21	1,659	206	0,063
	Eğitim	88	12,84	0,5	0,18			

P<0.5

“Tablo 3’e bakıldığında, spor eğitimi alıp almama değişkenine göre bireysel değerler ölçeği alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan t-testi sonucunda, spor eğitimi alan spor bilimleri fakültesi öğretmen adaylarının aritmetik ortalamaları ile spor eğitimi almayan eğitim fakültesi öğretmen adaylarının aritmetik ortalamaları arasında, “güven ve bağışlama”, “dürüstlük ve paylaşım” ve “saygı ve doğruluk” alt boyutlarında istatistiksel olarak

anlamli bir fark bulunmuştur. Bu alt boyutlarda ortaya çıkan farklılığın spor eğitimi alan öğretmen adaylarının lehine olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara göre spor eğitimi alan öğretmen adaylarının, spor eğitimi almayan öğretmen adaylarına göre “güven ve bağışlama”, “dürüstlük ve paylaşım” ile “saygı ve doğruluk” değerlerine daha fazla sahip oldukları söylenebilir.

Tartışma ve Sonuç

Spor eğitimi alan ve almayan öğretmen adaylarının bireysel değerlerinin incelenmesini amaçlayan bu çalışmada elde edilen bulgular doğrultusunda literatürden de faydalanarak bulgular yorumlanmıştır.

Tablo 1'e bakıldığında katılımcıların yaş değişkeni açısından “SD” ve “PS” alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark ortaya çıkarken diğer alt boyutlarda anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. “SD” ve “PS” alt boyutlarında farkın hangi yaş grubu lehine olduğunu bulmak için yapılan Post hoc LSD testinde; 24 yaş üzeri öğrencilerin 18-23 yaş aralığındaki öğrencilere nazaran LSD değerleri daha yüksek çıkmıştır. Literatüre bakıldığında Çavdar (2009), çalışmasında ilköğretimde görev alan öğretmenlerin yaş değişkeni bulgularında, bu çalışmadaki gibi “SD” ve “PS” alt boyutlarında anlamlı fark elde etmiştir. Çalışmasında LSD değerleri, 41 yaş üstü öğretmenlerin 21-40 yaş arası öğretmenlere nazaran daha yüksek çıkmıştır. Bu iki çalışmaya bakıldığında, bireylerin yaşı arttıkça “SD” ve “PS” alt boyutlarında artış gözükmemektedir. Çavdar'ın çalışma sonuçları bizim çalışma sonuçlarımızı destekler niteliktedir.

Tablo 2'de cinsiyet değişkeni için yapılan analiz sonuçlarında erkek ve kadın öğretmen adayları arasında “GB”, “DP” ve “SD” alt boyutlarında erkek öğretmen adaylarının lehine anlamlı bir fark tespit edilirken diğer alt boyutlarda her iki grup açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır. Literatüre bakıldığında Bektaş'ın (2019), çalışmasında öğretmen adaylarının cinsiyet değişkeni bakımından bizim çalışma sonuçlarımızın aksine, “DS”, “SD” ve “PS” alt boyutlarında kadın öğretmen adayları lehine anlamlı fark tespit etmiştir. Bazı alt boyutlarda sonuçların benzer çıkmamasının sebebi olarak iki çalışmanın örneklem gruplarının birbirinden farklı öğretmen adaylarından oluşmasından kaynaklandığı düşünülebilir. Ayrıca çalışma sonuçları ile paralellik göstermeyen literatürde bireylerin değer düzeyinin cinsiyete göre değişip değişmediğine yönelik gerçekleştirilen çalışmalar incelendiğinde; cinsiyete bağlı bireylerin değer düzeylerinde anlamlı bir farklılaşma olmadığı bulunmuştur (Aktay, 2008; Astill, 2002; Baş ve Dilmaç, 2019; Dilmaç, Deniz ve Deniz, 2009; Yılmaz, 2009).

Tablo 3'te spor eğitimi alan ve almayan öğretmen adaylarının bireysel değerleri karşılaştırılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, “GB”, “DP” ve “SD” alt boyutlarında spor bilimleri

fakültesinde okuyan öğretmen adaylarının lehine anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Bu farkın, spor eğitimi alan öğretmen adaylarının empati, saygı, dürüstlük, hoşgörü, paylaşma ve benzeri yönlerden gelişim sağladığı (Kuter ve Kuter, 2012; Tiryaki, 2000; Aydın, 2016) düşünüldüğünde, belirtilen alt boyut değerlerinin yüksek çıkması doğal olarak karşılanabilir. Literatüre bakıldığında Koyuncu (2020), çalışmasında beden eğitimi spor yüksekokulundaki öğretmenlik bölümü ve yöneticilik bölümü öğrencilerinin bireysel değerleri arasında “PS” alt boyutunda öğretmenlik bölümü öğrencileri lehine anlamlı bir farkın olduğunu tespit etmiştir. Bu farkın öğrenci profilinden ziyade öğretmenlik bölümünde okuyan öğrencilerin aldıkları dersler ve ders içeriklerinden kaynaklandığı düşünülebilir.

Araştırmacıların Katkı Oranları Beyanı

Araştırmanın tüm aşamalarında dört yazar da eşit katkıda bulunmuştur.

Çatışma Beyanı

“Yazarların araştırma ile ilgili bir çatışma beyanı bulunmamaktadır”.

Kaynakça

- Altunay, E., ve Yalçınkaya, M. (2011). Öğretmen adaylarının bilgi toplumunda değerlere ilişkin görüşlerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 17(1), 5-28.
- Aktay, A. (2008). *Yönetici ve öğretmenlerin değer tercihleri ile örgütsel vatandaşlık davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- Astill, B., Norman F., ve Keeves, J. (2002). A multilevel analysis of the effects of parents, teachers and schools on student values. *Social Psychology Education*, 5(4), 345-363.
- Asan, H., T., Ekşi, F., Doğan, A., ve Ekşi, H. (2008). Bireysel değerler envanteri'nin dilsel eşdeğerlik, geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 27, 15-38.
- Aydın, E. (2016). *Beden eğitimi öğretmenlerinin bireysel değerleri ile mesleki motivasyon ve mesleki yeterlik düzeyleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Baş, A. & Dilmaç, B. (2019). Ergenlerin sahip oldukları değerler, öznel iyi oluşları ve sosyal kaygıları arasındaki yordayıcı ilişki. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(4), 3685-3697.
- Bektaş, T. Ö. (2019). *Sınıf öğretmeni adaylarının öz yeterlik düzeylerinin algıladıkları bireysel değerler üzerindeki yordayıcı ilişkinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Chong, S., ve Low, E. (2009). Why I want to teach and how I feel about teaching formation of teacher identity from pre-service to the beginning teacher phase. *Educational Research for Policy and Practice*, 8(1), 59-72. doi:10.1007/s10671-008-9056-z
- Collinson, V. (2012). Sources of teachers' values and attitudes. *Teacher Development*, 16(3), 321-344. doi:10.1080/13664530.2012.688675
- Çavdar, M. (2009). *İlköğretim öğretmenlerinin bireysel değerlerinin çok boyutlu incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Dilmaç, B., Deniz, M., ve Deniz, M. E. (2009). Üniversite öğrencilerinin öz-anlayışları ile değer tercihlerinin incelenmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 7(18), 9-24.
- Ekşi, H. (2003). Temel insani değerlerin kazandırılmasında bir yaklaşım: Karakter eğitimi programları. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 1(1), 79-96.

- Erdem, A. R. (2003). Üniversite kültüründe önemli bir unsur: *Değerler*. *Değerler eğitimi dergisi*, 1(4), 55-72.
- Fisher, Y. (2013). Exploration of values: Israeli teachers' professional ethics. *Social Psychology of Education*, 16(2), 297-315. doi:10.1007/s11218-013-9211-0
- Karasar, N. (2017). *Scientific research method: concepts, principles, techniques*. Ankara: 3A Ara.
- Kızılcılık, S., ve Erjem, Y. (1994). *Açıklamalı sosyoloji terimler sözlüğü*. Ankara: Atilla Kitabevi.
- Koyuncu, S, N. (2020). *Beden eğitimi ve spor yüksekokulunda farklı bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin değer yönelimleri üzerine bir araştırma* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Kuşdil, M. E., ve Kağıtçıbaşı, Ç. (2000). Türk öğretmenlerin değer yönelimleri ve Schwartz değer kuramı. *Türk Psikoloji Dergisi*, 15(45), 59-76.
- Kuter, F. Ö., ve Kuter, M. (2012). Beden eğitimi ve spor yoluyla değerler eğitimi. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, (6), 75-94.
- Obuz, Ü. (2009). *Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğiyle ilgili etik olmayan davranışlara ilişkin görüşleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Adana.
- Roy, A. (2003). *Factor Analysis and Initial Validation of The Personal Values Inventory* (Unpublished Doctorate Dissertation). Tennessee State University, USA.
- Tekneci, E. (2010). *Zihin engelliler öğretmenliği 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile kaygı düzeylerinin karşılaştırılması*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Tiryaki, Ş. (2000). *Spor psikolojisi*. Ankara: Eylül Kitabevi.
- Üstüner, M., Demirtaş, H. ve Cömert, M. (2009). The attitudes of prospective teachers towards the profession of teaching. The case of İnönü University, Faculty of Education. *Education and Science*, 34(151), 140-155.
- Yılmaz, E. (2009). Öğretmenlerin değer tercihlerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 7(17), 109-128.

Bu eser [Creative Commons Atıf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası Lisansı](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) ile lisanslanmıştır.

ⁱ Bu çalışma 6. Uluslararası Akademik Spor Araştırmaları Kongresi'nde özet bildiri olarak sunulmuştur.